

Nové Sučianske zvesti

3

NOVINY OBCE SUČANY

2011

www.sucany.sk

NEPREDAJNÉ • XVI. ROČNÍK • SEPTEMBER 2011

Dni Milana Hodžu 2011 str.5

MDD plný hier
a prekvapení

str.7

Gezhraničná spolupráca
Sučany – Fulnek
ukončená Memorandom

str.3

Máme kolkáreň
na svetovej úrovni

str.11

Malí priatelia
prírody

str.7

Čestné občianstvo
pre Jána Patrika

str.9

Chovateľská stanica
psov v Sučanoch má
samých šampiónov

str.12

Uznesenia č. 2/2011, č. 3/2011, č. 4/2011, č. 5/2011 zo zasadnutia Obecného zastupiteľstva

si z dôvodu ich rozsiahlosti môžete prezrieť na stránke obce: www.sucany.sk alebo na sekretariáte OcÚ.

Čo hovorí matrika

Privítali sme

Pušková Sára	25.01.2011
Počala Ryan	14.02.2011
Skokňová Vivien	22.02.2011
Kubáň Jakub	22.02.2011
Plica Matúš	23.02.2011
Špirko Timotej	14.03.2011
Kukučková Nina	15.03.2011
Móricová Liliana	31.03.2011
Komentová Michaela	10.04.2011
Facunová Mária	12.04.2011
Čajka Michal	18.04.2011
Novák Matúš	25.04.2011
Vaňko Michal	23.05.2011
Suchoňová Tímea	23.05.2011
Letavaj Samuel	14.06.2011
Hanuliak Samuel	26.06.2011
Bartová Hanka	22.07.2011
Banáry Thomas	28.07.2011
Dubovec Kristián	01.08.2011
Čechová Sofia	05.08.2011
Tomicová Janka	16.08.2011

Opustili nás

Babík Ľubomír	01.01.2011	48 rokov
Káčer Miloš	08.02.2011	88 rokov
Frolo Viliam	09.02.2011	50 rokov
Mihálová Iveta	09.02.2011	66 rokov
Sirmaiová Júlia	10.02.2011	87 rokov
Hlavatová Ema	11.02.2011	79 rokov
Gyuríková Vilma	12.02.2011	79 rokov
Brveníková Zlatica	13.02.2011	75 rokov
Hricová Justína	25.02.2011	95 rokov
Brveník Fedor	26.02.2011	61 rokov
Káčer Štefan	02.03.2011	59 rokov
Káčer Vladimír	09.03.2011	81 rokov
Nekoranec Emil	12.03.2011	77 rokov
Kočalka Juraj	14.03.2011	57 rokov
Švecová Karolína	23.03.2011	85 rokov
Novosad Štefan	25.03.2011	78 rokov
Giert Peter, Mgr.	05.04.2011	39 rokov
Dropková Ľudmila	06.04.2011	91 rokov
Babčo Ján	15.04.2011	83 rokov
Reguliová Katarína	17.04.2011	69 rokov
Brveníková Paula	23.04.2011	81 rokov
Nogová Emila	24.04.2011	68 rokov
Marcin Jozef, Ing.	27.04.2011	77 rokov
Galis Štefan	28.04.2011	59 rokov
Baumgartner Alexander	01.05.2011	70 rokov
Lašuthová Matilda	12.05.2011	78 rokov
Špánik Jozef	15.05.2011	87 rokov
Bátoryová Mária	22.05.2011	94 rokov
Skrisová Emília	02.06.2011	78 rokov
Máčková Helena	17.06.2011	67 rokov
Menichová Marta	25.06.2011	67 rokov
Kalinová Ľudmila	12.07.2011	80 rokov
Tomka Vladimír	22.07.2011	74 rokov
Achimský Jozef	28.07.2011	44 rokov
Borsíková Elena	21.08.2011	65 rokov
Gregorová Ľudmila	22.08.2011	85 rokov
Vaňko Miroslav, Ing.	27.08.2011	51 rokov
Božík Eduard	31.08.2011	42 rokov

Motorkár v chomúte

Dňa 3. augusta 2011 vstúpili do manželstva
Tomáš Húšťava a Daniela Staňová.

Cezhraničná spolupráca Sučany – Fulnek ukončená Memorandom

Podpísanie Memoranda o spolupráci

Vďaka mikroprojektu „Rozvoj historického a spoločenského cezhraničného prepojenia obce Sučany a mesta Fulnek“ financovaného z Európskeho fondu regionálneho rozvoja, ktorý vypracovala a organizovala zabezpečila hlavná kontrolórka spolu so starostom obce, sa aj tento rok pokračovalo v už zabezhnutej spolupráci. Hlavná časť projektu spočívala v realizácii 5 stretnutí s účasťou zástupcov oboch partnerov.

Prvé dve aktivity niesli rovnaký názov: **Rozvoj zručností a schopností spoločnej marginalizovanej komunity.** Tieto výmenné stretnutia, ktoré sa konali koncom mája v Sučanoch a začiatkom júna vo Fulneku, boli organizované pre dvadsiatich najaktívnejších Rómov zo Sučian a dvadsiatich z Ful-

neku. Počas dvoch dní boli pre rómskych obyvateľov partnerských obcí pripravené rôzne školenia a prednášky zamerané na rozvoj ľudských zdrojov. Okrem iného navštívili aj miestne kultúrne pamiatky a prvý večer zakončili hudobným programom, na ktorom sa tieto dve skupiny navzájom zabávali. Tretia akcia, **Detský náučno-zábavný víkend v Sučanoch**, sa uskutočnila v polovici júna. Išlo o spoločnú dvojdnú aktivitu pre deti zo základných škôl partnerov, zameranú na vzájomné spoznanie. Dohromady 86 detí z oboch krajín spoločne navštívili zaujímavé atrakcie, vypočuli si prednášky o histórii či životnom prostredí partnerskej krajiny a predviedli svoj talent na vzájomnom kultúrnom vystúpení.

Ďalšie stretnutie sa konalo koncom júna v rámci **Dňa cezhraničnej spolupráce vo Fulneku**, v období dní Jána Amosa Komenského, ktorého osoba bola ústredným motívom tohto zrazu. 45 osôb od oboch partnerov sa zúčastnilo prezentácie histórie mesta so zameraním sa na J.A.Komenského a vplyv i využitie jeho odkazu pre budovanie vzťahov ČR a SR. Neskôr obdivovali prírodné krásy či turistické atrakcie Fulneku a večer zakončili príjemným folklórnym vystúpením.

Poslednou aktivitou bol **Deň cezhraničnej spolupráce v Sučanoch** v období Hodžových dní. Išlo o zrkadlovú činnosť s obdobným obsahom ako na štvrtom stretnutí, s orientáciou na obec Sučany a osobnosť Milana Hodžu.

Ukončenie cezhraničnej spolupráce vyvrcholilo v polovici augusta a to podpísaním Memoranda o spolupráci starostom obce Sučany a starostkou mesta Fulnek.

Andrea Dudráková, foto: archív redakcie

Obecný úrad má nového prednostu

Obecný úrad v Sučanoch má od 1. mája oficiálne nového prednostu.

Stal sa ním 44-ročný **Mgr. Vladimír Olbert**, ktorý túto funkciu prebral po Ing. Jánovi Pullmanovi. Personálna výmena prednostu

nastala z dôvodu odchodu Jána Pullmana do dôchodku. Výberové konanie na funkciu prednostu prebehlo ešte v minulom volebnom období, kedy Vladimír Olbert skončil v poradí druhý po Jánovi Pullmanovi. Ako uviedol starosta obce, ide teda o prirodzený výber, keďže už novovybratý prednosta spĺňal všetky potrebné kritéria, navyše je aj Sučanec, teda má potrebnú miestnu znalosť problematiky a má skúsenosti v oblasti štátnej správy.

Vladimír Olbert sa podľa jeho slov nijako špeciálne na túto funkciu nepripravoval, keďže problematika obce mu nie je cudzia a navyše v predchádzajúcom pôsobisku štátnej služby sa zaoberal činnosťou obdobných úradov. 19 rokov bol príslušníkom policajného zboru, pôsobil tiež ako súdny znalec či zdravotnícky záchranár. Nový prednosta sa bude snažiť aj naďalej usmerňovať prácu zamestnancov obecného úradu tak, aby bola prospešná každému občanovi Sučian, pretože prvoradé sú potreby občanov.

text a foto: Andrea Dudráková

Komisia životného prostredia a bytov informuje...

...ako ste si mohli všimnúť, bola zrealizovaná výsadba zelene v niekoľkých lokalitách. Stretli sme sa však s viacerými prípadmi poškodzovania a odcudzenia novovysadených rastlín. Vieme, že na záhradke to bude pekné a z takého množstva, keď ubudne jeden kríček, nikto si to ani nevšimne, ale nie ste jediní, čo takto rozmýšľajú. Preto by sme vás chceli požiadať o zodpovednejší prístup k spoločnému.

...k dnešnému dňu nie je na obecnom úrade evidovaná žiadna žiadosť, ktorá by spĺňala všetky stanovené podmienky na zaradenie do poradovníka o 1-izb. byt v bytových domoch na ul. Tehelná. Občania, ktorí majú o tento byt záujem, môžu oň podať žiadosť na obecnom úrade.

...pripravujeme web stránku Komisie životného

prostredia, kde budú uverejňované všetky aktuálne, zaujímavé a dôležité informácie.

...prichádza jeseň a s ňou spojené zberné práce na poliach a záhradách. Neodmysliteľnou súčasťou je aj „živelné“ spaľovanie biologického odpadu po zozbieraní úrody. Pri spaľovaní vzniká štipľavý dym, ktorý zneprijemňuje život susedom, ale čo je horšie, do ovzdušia unikajú škodlivé toxické látky, ktoré následne vdychujeme my, naše deti a všetky rastliny a živočíchy. Upozorňujeme občanov, že v zmysle Zákona o životnom prostredí a Zákona o odpadoch je prísne zakázané spaľovať lístie a konáre, odpad zo záhrad a domácností. Týmto konaním sa občan dopúšťa protiprávneho konania a hrozí mu pokuta do výšky 166 € pre fyzické osoby a do 16 600 € pre právnické osoby.

Ako sa teda vysporiadať s týmto odpadom? Na drobný stavebný odpad, biologický odpad zo záhrad, sklo, plasty ako aj nebezpečný odpad (batérie, chladničky) je v obci zriadený zberný dvor na ul. Dukelských hrdinov a jeho služby môžete využívať bezplatne. Rovnako je možné zberný dvor využiť na odpad, z ktorého vznikajú v okolí obce čierne skládky.

Otváracie hodiny zberného dvora:

Utorok	8.00 h – 11.00 h
Streda	10.00 h – 18.00 h
Štvrtok	13.00 h – 15.00 h
každá nepárna Sobota	8.00 h – 11.00 h

Anežka Bulejová,
Alena Matulová, Lenka Orelová

Marko Lisík (6 rokov) - Hľadanie pokladu na Skale

Nikola Ďubašáková (9 rokov) - Včela

Sučany očami detí

Obec Sučany aj tento rok vyhlásila v poradí už III. ročník výtvarnej súťaže, na ktorej sa v kreslení mohli prezentovať všetky šikovné deti do 15 rokov, žijúce v Sučanoch. Súťaž sa konala pod záštitou zástupcu starostu obce MUDr. Richarda Koyša a prebiehala 6.-10. júna. Porota v zložení pracovníkov obecného úradu, rozhodne nemala jednoduchú situáciu, aby vybrala spomedzi množstva pútavých kresieb tie najlepšie.

V kategórii „predškolákov“, kde súťažili **deti do 6 rokov**, získali ocenenia:

1. miesto: Adrián Rybár (Hasiči Sučian),
2. miesto: Marko Lisík (Hľadanie pokladu na Skale),
3. miesto: Veronika Kornutová.

Najkrajšie kresby u „mladších žiakov“ **od 7 do 10 rokov** pochádzali od autorov:

1. miesto: Bibiana Skalická,
2. miesto: Ján Skrisa (Hasičská stanica),
3. miesto: Nikola Ďubašáková (Včela).

Z detí **od 11 do 15 rokov** ceny získali:

1. miesto: Kristína Janíková (Kvet),
2. miesto: Tomáš Tomčík (Sučiansky kostol),
3. miesto: Martin Lauček (Hrad na Skale).

Mimoriadnu cenu si tento rok odniesol Marcel Baláž a Patrik Masnica.

-red-, foto: A. Matula

Ján Skrisa (9 rokov) ↑
- Hasičská stanica

Kristína Janíková (13 rokov) →

← Tomáš Tomčík (11 rokov)
- Sučiansky kostol

Dni Milana Hodžu 2011

Tohtoročné Dni Milana Hodžu, ktoré sa konali v dňoch 21. – 26. júna, sa uskutočnili ako v poradí siedmy ročník vedeckého, kultúrneho a vzdelávacieho podujatia organizovaného pod záštitou predsedníčky vlády Ivety Radičovej. Slávnosti sa začali vyhodnotením súťaže Hodžov novinový článok v Pálfyho letnom paláci v Bratislave. Ocenenie za spracovanie témy Ako sa v človeku

Slovenská hymna v podaní dychovej hudby Turčianka

nestráca človek získalo 31 študentov. Dňa 23. júna sa v oslavách pokračovalo už v Martine a to vedeckou konferenciou v Slovenskej národnej knižnici, ktorá bola venovaná politikovi, publicistovi a národno-osvetovému pracovníkovi Vavrovi Šrobárovi. Potom sa pokračovalo na Bilingválnom gymnáziu Milana Hodžu v Sučanoch, kde sa slávnostne vyhodnotila literárna súťaž stredoškôľakov Hodžova esej. Nasledujúci deň sa v Sučanoch niesol v duchu Stretnutia seniorov Turca, ktorí sa zišli na besede o Milanovi Hodžovi. Na námestí neskôr všetkých čakalo vystúpenie speváckych súborov ZO JDS Turca, rôzne súťaže a najväčší úspech zožala skupina Tarnavčan & Lalia aj s ich ľudovou rozprávačkou. V sobotu, dňa 25. júna, bol ťažiskom pietny akt kladenia vencov pri pomníku Milana Hodžu na Národnom cintoríne v Martine, ktorý pokračoval vyjadrením úcty rodákovi v Sučanoch, kde na Námestí SNP boli položené vence k jeho buste. Na sučianskom námestí potom nasledovali príhovory starostu obce a zástupcu vlády SR. Nechýbalo už tradičné udeľovanie ceny Milana Hodžu, ktorú si tento rok prevzal pracovník Slovenskej národnej knižnice – Zdenko Ďuriška. Cenu získal za vedeckú a pedagogickú činnosť pri výskume a prezentácii života a diela Milana Hodžu a ďalších osobností slo-

Seniori sa navzájom zabávali pripravenými vystúpeniami

Tarnavčan & Lalia pobavili publikum

venskej politiky. Po prvýkrát sa odovzdávala aj Čestná cena Milana Hodžu a to za zásluhy o propagáciu osobnosti a diela Dr. Milana Hodžu. Jej držiteľom sa stalo Národné české a slovenské múzeum a knižnica v USA. O kultúrne vystúpenie sa postarala dychová hudba Turčianka, skupina Eminent či stálica Marta Križanová. Dni Milana Hodžu 2011 ukončili slávnostné služby Božie v Evanjelickom a. v. kostole v Sučanoch.

-red-, foto: A. Matula

Prednáška docentky Mikulajovej

Učím sa rád, lebo učiteľ mi rozumie

Na Základnej škole SNP v Sučanoch sa vzdelávajú jej žiaci aj pedagógovia. V školskom roku 2010/2011 škola získala grant z Charitatívneho fondu LION vo výške 870 euro, ktorý podporuje integrované vzdelávanie žiakov s poruchami učenia.

Projekt „Učím sa rád, lebo učiteľ mi rozumie“ bol zameraný na zvýšenie kvality vzdelávania žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, zakúpením počítačového programu DysCom SK a dve vzdelávacie aktivity pre pedagogických a odborných zamestnancov školy.

Učitelia sa zúčastnili odbornej prednášky „Najnovšie trendy v diagnostike špecifických porúch učenia na Slovensku“, ktorá bola koncom januára. Prednášku viedla doc. PhDr. Marína Mikulajová, PhD. z katedry logopédie Univerzity Komenského v Bratislave. Jej vedecké práce sa zameriavajú na

model rečovej ontogenézy u slovensky hovoriacich detí či narušený vývin reči. Lektorka nám hlbšie objasnila pojmy z oblasti špecifických porúch učenia a poskytla nové návody na ich diagnostiku.

Časť financií z tohto projektu bola použitá na zakúpenie deviatich licencií odborného počítačového softvéru DysCom. Program je určený žiakom, ktorí majú ťažkosti pri osvojovaní čítania, písania a pri získavaní jazykových vedomostí potrebných k úspešnej komunikácii. Vďaka možnosti individuálneho kalibrovania registrovanej didaktickej pomôcky DysCom SK v obsahu, postupnosti krokov a v tempe učenia, je pri vzdelávaní žiakov s poruchami učenia zachovaná zásada individuálneho prístupu pri nácviku tých schopností, ktoré sú u žiaka nedostatočne rozvinuté.

Naši učitelia sa v rámci spomínaného projektu vzdelávali aj v apríli a to na tému „Žiak s poruchami učenia a s vývinovou dysfáziou v bežnej základ-

nej škole“, ktoré viedla PaedDr. Janka Šúleková. Lektorka je spoluautorkou Štátneho vzdelávacieho programu pre deti a žiakov s narušenou komunikačnou schopnosťou, preto sme hlbšie rozobrali školský vzdelávací program, pedagogickú dokumentáciu žiakov s poruchami učenia a s vývinovou dysfáziou, vhodné metódy ich vzdelávania, ako aj vhodnosť asistenta učiteľa v triede so začlenenými žiakmi. Po absolvovaní oboch školení získali pedagógovia ZŠ SNP v Sučanoch množstvo nových informácií, ktoré im pomôžu pri zostavovaní školského vzdelávacieho programu a pri tvorbe individuálnych výchovno-vzdelávacích programov pre žiakov s poruchami učenia. Prínosom projektu je aj zintenzívnenie a zefektívnenie komunikácie pedagógov s odborníkmi z poradenských zariadení. Mimo spomínaného projektu sme na škole zrealizovali aj dve depistáže žiakov prvého až piateho ročníka, zamerané na diagnostiku špecifických porúch učenia. Po používaní programu DysCom SK u žiakov s poruchami učenia, registrujeme pokroky v dosahovaní lepších škol-

DysCom SK uľahčuje prácu pedagógom

ských výsledkov, hlavne naučenie sa správneho postupu čítania, s porozumením obsahu. Veríme, že naučené vedomosti žiakov budú trvalé.

Za finančnú pomoc pri realizácii vízií ZŠ SNP v Sučanoch ďakujeme finančnej skupine ING v odbornej spolupráci s nadáciou SOCIA a Slovenským výborom pre UNICEF.

Mgr. Anna Zacharová (psychopéd ZŠ Sučany),

foto: archív školy

Sučianka vydá svoje prvé CD

Záujmová činnosť prispieva k plnšiemu a zmysluplnému prežívaniu voľného času občanov. V tomto duchu sa uberá aj činnosť speváckej skupiny seniorov v Sučanoch - SUČIANKY. Stúpajúcu úroveň kvality vo svojej pomerne krátkej histórii, potvrdzuje v súčasnosti aj prípravou a zároveň nahrávaním svojho repertoáru, prevažne ľudových pesničiek, na CD nosič. Doba, kedy si budú môcť priaznivci súboru a ľudových piesní tieto vypočuť, ak všetko dobre pôjde, nie je vzdialená.

Ján Šteuček, foto: autor

MDD plný hier a prekvapení

Aj tento rok bolo k Medzinárodnému dňu detí pripravené príjemné hravé popoludnie pre našich najmenších. Druhú júnovú nedeľu sa staré futbalové ihrisko zaplnilo deťmi v sprievode rodičov, ktorí si sem prišli vychutnať bohatý kultúrny program, ktorý pre nich pripravil Obecný úrad v Sučanoch. Zaujímavé vystúpenie a najmä poslušnosť služobných psov predviedli kynológovia z útvaru justičnej stráže Sučany. Obecný hasičský zbor zas demonštroval záchranu obetí z havarovaných áut, poskytnutie prvej pomoci a kto mal záujem, mohol dokonca aj nazrieť do vnútra pristavených hasičských áut. Deťom sa určite najviac páčila možnosť vyskúšať si na vlastnej koži hasenie objektu s originálnou hasičskou technikou. Rozhodne adrenalínová bola ukážka záchranu uviaznutého v nebezpečnom objekte pomocou zlaňovania, či hasenie horiaceho auta. Pastvou pre oči boli motorkári na harley-kách, ktorí v plnej kráse predviedli svoje dvojkoľosové tátoše. Nechýbali ani rôzne súťaže, strelba zo vzduchovky, jazda na koni a kto mal stále energie nazvyš, mohol ju vyskúšať na trampolíne alebo nafukovacom hrade. Samozrejmosťou je už

občerstvenie v podobe bufetu, ktoré uvítali najmä dospelí. Všetky súťažlivé deti boli odmenené vecnými prekvapeniami či sladkou odmenou, aby bol Medzinárodný deň detí ešte príjemnejší.

-red-, foto: Anton Matula

Malí priatelia prírody

Pod týmto názvom Školského vzdelávacieho programu putovali deti od jesene až do leta Turčianskou prírodou a učili sa ju chrániť.

Tak ako prichádzali deti v septembri do MŠ, prichádzal s nimi aj EKO – vláčik separáčik, kde sa oboznamovali s triedením a recykláciou odpadu. V októbri sme si spomenuli na našich starých rodičov besiedkou a darčekom, ktorí zároveň obdarovali deti domácim ovocím, zeleninou a zaváraninami, pričom sme deti viedli k poznávaniu biopotravín. Životné skúsenosti našich starých rodičov sme využili aj pri besede s členom poľovníckeho združenia Jarolím Sučany s pánom Dubovcom, ktorý nás zaviedol a zasnúť do tajov lesa a prírody vo Fatranskom Národnom Parku.

Návštevu Štiavnického parku a poznávaním lesoparku deti pozorovali známe i neznáme druhy stromov a rastlín. Výsledky tohto pozorovania pretavili do malých umeleckých výtvarných diel, ktoré nám zdobili MŠ celú jeseň. Pravidelnou jesennou súčasťou je pozorovanie vesmíru a hviezd, ktorá následne vyústí do spoločnej akcie aj s rodičmi, pod názvom Čarovná noc.

Obdobie rozprávkových drakov, šarkanov, rytierov a Martina na bielom koni vystriedalo pokojné adventné obdobie. Učiteľky využili na prípravu tohto obdobia všetky známe ľudové tradície a zvyky z Turca, čoho vyvrcholením boli vianočné vystúpenia detí a Eko darčekom, ktorými obdarovali svojich najbližších.

Súťaže a hry majú škôlkári naozaj radi

MDD – kynológovia ZVJS so svojimi zverencami

MD – na ihrisku bolo naozaj dusno

Po návrate z vianočných prázdnin sa deti otužovali a zdokonaľovali v športových zručnostiach a to na lyžiarskom výcviku v Jasenskej doline. Okrem praktických zručností získali aj teoretické znalosti v oblasti ochrany prírody, ktoré im opäť priblížil p. Dubovec. Na spoločnom stretnutí im názorne a slovné priblížil chránenú faunu a flóru v Turci.

Jar sme privítali veľkou športovou aktivitou. Deti mali možnosť navštevovať počas celého mesiaca tri krát do týždňa plavecký výcvik, kde získavali špecifické pohybové zručnosti a odvahu pohybovať sa v zmenených podmienkach.

Kladný vzťah k prírode u detí z MŠ sme podporovali aj ďalšími aktivitami, ako je čistenie dvora po zime a tiež studničiek, ďalej sme sa zúčastňovali na akciách Dňa zeme, oboznamovali sa s chránenými a liečivými rastlinami v Turci, ktorá bola spojená s ochutnávkou čajov.

Celoročným vyvrcholením aktivity „Malí priatelia prírody“ bola jednodňová akcia zorganizovaná spolu s rodičmi výletom na chatu Koniarka. Tu si deti prakticky overili všetky teoretické znalosti, ktoré získali počas celého roka. Tieto znalosti uplatňovali v súťaživých, športových a vedomostných aktivitách. Cieľom bolo, aby deti pochopili praktický význam ochrany prírody a správania sa človeka v prírode. Veríme, že toto ochranné správanie využijú aj pri prázdninových prechádzkach v prírode s rodičmi a súrodencami.

Čistenie miestneho potoka úspešne dokončené

Obec Sučany na základe trojmesačnej dohody s Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Martina a za spoluúčasti Slovenského vodohospodárskeho podniku Ružomberok, zamestnala osem uchádzačov o zamestnanie, ktorí od júna do augusta čistili koryto miestneho potoka.

Skupina pracantov

Ide o projekt zameraný na realizáciu opatrení na ochranu pred povodňami a zároveň na riešenie následkov mimoriadnej situácie. V obci sa tak čistilo koryto potoka od nežiaducej vegetácie, odstraňoval sa nahromadený odpad a prekážky z tokov a jeho prietochného profilu. Čistenie sa začalo v úseku od Skaly až po železničnú stanicu, neskôr sa prešlo na tok Brezinského potoka. Práce spočívali aj v kosení zarastenej trávy, odstraňovaní a rezaní konárov na sprístupnenie terénu, čistenie vody od blata a rozširovaní koryta do pôvodnej šírky, keďže toto bolo zanesené od nečistôt a nežiaduceho porastu. Počas trojmesačného čistenia koryta miestneho potoka sa vyviezlo približne 160 ton odpadu.

Keďže už v krátkej dobe po dokončení čistenia sa opätovne vyskytli prípady znečisťovania potoka,

ka, upozorňujeme preto občanov, že za takéto priestupky kvalifikované Všeobecne záväzným nariadením (ďalej VZN) obce Sučany č. 1/2010 §3 ods. 3/c, VZN 6/1996 §5, je možné uložiť blokovú pokutu do výšky 33 € v zmysle zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch. Žiadame preto občanov, aby dohliadali na čistotu tohto vodného toku a spolupracovali s obecnou políciou pri zisťovaní jeho znečisťovateľov.

text a foto: -red-

Tímy Sučancov nás hájili na kotlíku

Milovníci kotlíkového guláša mali dňa 16. júla v Turčianskej Štiavničke jedinečnú príležitosť ukázať svoje zručnosti pri príprave tohto jedla a to na šiestom ročníku súťaže Štiavnický kotlík.

Svoje sily si tak do Révayovského parku pri kaštieli prišlo zmerať 85 súťažných partíí z okolia celého Martina. Základným pravidlom súboja vo varení guláša bolo navariť ho v rozmedzí od 10.00 h do 14.00 h., za použitia vlastného osvedčeného receptu a ingrediencií. Všetky navarené guláše hodnotila šesťčlenná porota, na čele s jej predsedom Otom Čibikom, ktorý je viacnásobným majstrom Československa vo varení závodných kuchýň. Hodnotiacia komisia, ktorej členom bol aj sučiansky prednosta Vladimír Olbert, si všimla predovšetkým vzhľad, farbu, konzistenciu a chuť súťažných gulášov. „Najťažšie bolo citlivo odlíšiť jednotlivé chute, takže sme medzi prestávkami vždy pili veľa minerálky. Suroviny museli byť tiež dostatočne uvarené, dochutené a z kotlíku musela byť cítiť pravá gulášová aróma a nie napríklad rôzne bujóny“, vymenúva kritéria prednosta. Farby našej obce prišlo hájiť opäť množstvo Sučancov a súťažili napríklad za tím Chlupatých, Prima chalanov, Spojárov, Staff či Junior Adamovský, ktorí skončili v prvej dvadsiatke. Víťazom sa nakoniec stali „Susedia“ z Dražkoviec, ktorí vyhrali víkendový pobyt, či nový kotlík. Titul „najsympatickejší tím“ a k tomu auto na víkend získala rodina

Partia Junior Adamovský

Šichtovcov, pretože zaujala originálnym vzhľadom pravých šéfkuchárov. Pre deti i dospelých boli pripravené rozličné súťaže, ako napr. hod metrovicou alebo zatĺkanie klinec. Priaznivci ručne vyrábaných výrobkov sa mohli pokochať aj na jarmoku ľudových remesiel. Celé podujatie spríjemňovali vystúpenia rôznych spevákov či dídžeja a celá akcia vyvrcholila už tradične zapálením 4-metrovej vatry vo večerných hodinách, pokračujúc do rána diskotékou. O veselej a priateľskej atmosfére svedčí aj niekoľkotisícová účasť návštevníkov Štiavnického kotlíka, ktorí sa sem prišli zabaviť alebo podporiť v súťaži svojich známych.

—ad—, foto: redakcia

Vylepšovanie Klubu dôchodcov

Oficiálne je to Denné centrum, po „našom“, Klub veselých dôchodcov, ktorý nám, dôchodcom, od začiatku roka 2011 robí veľké starosti.

Nie preto, že by spoločenské organizácie v obci, nevedeli tento priestor využívať, ale najmä preto, že jeho využívanie najmä v zimnom období, je vysoko nákladné pre spôsob vykurovania elektrickým prúdom, ktorý je v súčasnej dobe najnákladnejší. Snaha výboru Základnej organizácie Jednoty Dôchodcov Slovenska smeruje

Brigáda pri napájaní do verejnej kanalizácie

k efektívnejšiemu spôsobu vykurovania a zníženiu energetickej náročnosti, inštalovaním „modernej a úspornej KRBOVEJ PECE“ na drevo, výmenou starých drevených okien za plastové ako aj ďalšie úpravy, pri ktorých sa dôchodcovia zúčastňujú na brigádach veľmi ochotne. Najlepším príkladom je „napojenie“ odpadových vôd Klubu dôchodcov, do verejnej kanalizácie. Odborné inštalčné práce vykonal Ján Petro, ale všetky výkopy a spätné zásypy boli vykonané brigádnicami, za čo patrí všetkým ochotným účastníkom poďakovanie. Do jesene chceme v súvislosti s „vykurovaním“ Klubu, zabezpečiť drevo z obecného urbára brigádnicami, za podmienky, ak Obecný úrad zakúpi vhodnú pec a komín, a takto „svojpomocne“ umožniť využívanie Denného centra podstatne vo väčšej miere, ako doteraz.

Ján Šteuček, foto: archív klubu

Čestné občianstvo pre Jána Patrika (1927-2010)

Ján Patrik, rodák zo Sučian, patril medzi priekopníkov skupinovej akrobacie nadzvukových lietadiel a ako jeden z prvých pilotov v Československu prekročil rýchlosť zvuku. Obec Sučany sa preto na základe rozhodnutia obecného zastupiteľstva

č. 3/2011 rozhodla udeliť Jánovi Patrikovi Čestné občianstvo in memoriam a to za šírenie dobrého mena obce a obetavú prácu v letectve. Toto ocenenie sa bude slávnostne odovzdávať Patrikovej rodine dňa 17. septembra v Sučanoch. Ján Patrik sa narodil 19. júna 1927 v Sučanoch, v rodine železničiara. Spolu ich bolo 6 detí. Základnú školu navštevoval v Sučanoch a po jej skončení chodil do Baťovej školy vo Svite. Tu sa popri svojom štúdiu a práci začal veľmi aktívne venovať plachtárskemu športu na bezmotorových lietadlách (vetroňoch) a zároveň sa zúčastňoval aj rôznych pretekov, v ktorých získal strieborné "C". Po ukončení nadstavbového štúdia, vstúpil v r. 1949 do radov československej armády – a to k letectvu. V r. 1951 absolvoval Vyššie letecké učilište v Košiciach a postupne sa vypracoval na pilota nadzvukových lietadiel. Počas svojho pôsobenia v Českej republike u stíhacieho leteckého pluku sa vďaka svojej zručnosti dostal až na funkciu veliteľa

prepadovej letky. Časom zostavil „známu štvorku v leteckej akrobácii“, s ktorou ako veliteľ roja vystupoval na všetkých dôležitých podujatiach. V Rusku sa zúčastňoval školení na zdokonaľovanie techniky prekonávania nadzvukovej rýchlosti. Tu stretával dnes už svetoznámeho kozmonauta Jurija Gagarina, ktorého si pamätal ako príjemného a obľúbeného človeka. V roku 1971, po vstupe sovietskych vojsk na naše územie, bol za

svoje politické názory vyhodnený z armády a zakázali mu lietať. Túto situáciu znášal Patrik naozaj veľmi ťažko, keďže letectvo bolo preňho všetkým. Preto sa rozhodol, že sa s rodinou presťahuje do Martina, blízko svojich rodných Sučian. Tu sa zamestnal v Komunálnych službách na údržbe, neskôr v bývalom Bytovom podniku, kde pracoval až do odchodu na dôchodok. Do kokpitu si opäť sadol až po roku 1990. Ján Patrik, plukovník vo výslužbe a zaslúžilý vojenský letec, nalietal za 21 rokov 2341 hodín a uskutočnil cez 5 tisíc štartov. Ako prvý zaviedol prvky vysokej pilotáže do skupinových akrobatických zostáv na tryskových lietadlách Mig, v ktorých lietal ako veliteľ v rokoch 1959-1970.

-ad-, foto: archív rodiny J. Patrika

Ján Patrik (druhý sprava) lietanie skutočne miloval

Osobnosti Sučian

Vanecius Eliáš,
básnik, kráľovský radca
(29. 9. 1676 Sučany – zomrel po r. 1737)

Jeho otec Mikuláš bol evanjelický kňaz v Sučanoch a matka Katarína rod. Buriusová.

Detstvo prežil v Sučanoch, kde pravdepodobne navštevoval evanjelickú školu. Neskôr študoval za podpory Révayovcov, ktorí ho po štúdiách odporúčali na cisársky dvor vo Viedni. Bol tajomník kráľovskej miestodržiteľskej rady, osobný tajomník cisára Karola VI., tajomník kráľovskej súdnej kúrie a nositeľ titulu Čestný kráľovský radca. Vanecius Eliáš písal básne a patril medzi predstaviteľov kultivovanej filozoficko-reflexívnej príležitostnej poézie. Z nej sa zachoval básnický spis k sobášu, niekoľko epigramov na významné osobnosti (aj na Mateja Bela) a veršovaný epitaf venovaný otcovi (1713). Bol majiteľ bohatej knižnice, súčasníci a priatelia jeho vzdelanosť a poetický prejav vysoko hodnotili.

Augustín Doležal,
barokový básnik, učiteľ, kazateľ
(27. 3. 1737 Skalica – 23. 3. 1802 Sučany)

Narodil sa v meštiansko-remeselníckej rodine a vzdelanie získaval v Necpaloch, Kremnici, Banskej Bystrici, Modre i Bratislave a niekoľko rokov študoval aj na Nemeckej univerzite v Altdorfe. V r. 1762 pôsobil ako rektor v Necpaloch, neskôr bol evanjelickým kazateľom v Hybiach a od r. 1783 v Sučanoch. Tu pôsobil až do r. 1802. Venoval sa písaniu latinských básní, rozlúčkových veršov, slávnostných rečí, ale taktiež publikoval články v časopise Staré noviny literiného umění. Jeho diela majú často náboženský charakter a venuje sa v nich pálčivým témam súvekej teológie (dobro a zlo vo svete, viera a nevera, božia láskavosť a trest za hriech, nerovnosť muža a ženy a iné). Jeho tvorba mala dať ľuďom niečo náročnejšie na uvažovanie, než len náboženské piesne a modlitby. Svojim dielom však vyzdvihol najmä problémy osvietenského človeka, osobnú slobodu i tvorivé úsilie o zlepšovanie podmienok ľudského života. Dielo: Pamětná celému světu tragoedia (1791), veršovaná náboženská rozprava o Adamovi a Eve a ich synovi; vo svojej dobe to bolo najväčšou tlačou vydanou veršovanou skladbou.

-red-

Družstvo mužov A s fanklubom

Predstavujeme

športové kluby v Sučanoch

Začiatky futbalového oddielu

Bývalý športový klub Sučany založili nadšenci sučianskeho futbalu na jar v roku 1920, teda v čase, keď každý klub v prvých povojnových rokoch ťažko mohol rozvíjať akúkoľvek športovú činnosť. Sučanom sa začalo dariť hlavne zásluhou prvého predsedu, bývalého lekárnik Bruna Beniača a obetavého tajomníka Bartolomeja Aczéla. Ich pričinením získal klub dobrú povesť v širokom okolí, hoci Sučany boli v tom období malou dedinou. Ako ďalších obetavých funkcionárov, ktorí stáli pri zrode nášho futbalu, treba spomenúť: Pokorného, Samuelyho, Ujčeka, Jána Janíka, Jána Lazišťana, Viktora Rúžičku, Viliama Koyša, Šándora Štrlingera a ďalších. V prvej futbalovej jedenástke ŠK Sučany hrávali: Samuely, Viliam Koyš, Ján Rizman, Ján Matula, Elo Móric, František Palkoska, Emil Rajniak, Ján Devečka, Imro Štrelinger, Oskar Vostál, Miloš Bazovský (akad. maliar) a ďalší.

Futbalová jedenástka Sučian z r. 1923

Klub mal svoje ihrisko v Sihoti, ktoré bolo v roku 1921 usilovnou prácou svojich členov pekne oplotené a v tom čase bolo jedno z najkrajších na strednom Slovensku. Mužstvo sústavne hrávalo v majstrovskej súťaži I. triedy stredoslovenskej oblasti. Neskôr si začal klub raziť cestu aj do širšieho okolia, hlavne do Sliezska a na Ostravsko. Z času na čas zavítali do Sučian aj zahraničné mužstvá, najmä z Viedne a Budapešti. Tu si zaslúži spomenúť víťazstvo ŠK Sučany nad WAC Viedeň 1:0 i nad Nemzeti Budapešť 2:1, nad Vasasom Budapešť 3:2. Už vtedy bol veľkou postavou sučianskeho futbalu Rudolf Papp, ktorý prišiel do Sučian z Viktórie Žižkov. V roku 1943 bol daný súhlas na zlikvidovanie futbalového ihriska a začal sa tam ťažiť piesok. A tak ihrisko na Sihoti zaniklo. Po oslobodení v r. 1945 začal v Sučanoch ožívať športový život. Svojpomocne sa upravilo provizórne ihrisko na bývalom trhovisku a v blízkej záhrade u futbalového obetavca Jozefa Starinského, prispôbili jeho šopu na šatňu. V tom čase sa hrávali len priateľské zápasy. Začiatkom roku r. 1946 sa zvolalo valné zhromaždenie, na ktorom boli zvolení funkcionári klubu a podal sa návrh na registráciu hráčov. A tak v rokoch 1946-1947 bolo prvé mužstvo zaradené do majstrovských súťaží a dokončila sa aj výstavba futbalového ihriska s oplotením pri Športovom dome, kde sa hrávali domáce majstrovské zápasy až do roku 1977. (V súčasnosti ihrisko slúži ako tréningová plocha.) V roku 1974 sa začalo s výstavbou nového futbalového ihriska s trávnatým povrchom, ktoré bolo odovzdané do používania v roku 1977 a slúži až doposiaľ, keďže sa na ňom odohrávajú terajšie majstrovské zápasy „A“ mužstva, dorastu, starších a mladších žiakov.

História sučianskeho futbalu je bohatá, no spomienky sú pomerne stručne. Aspoň v skratke sú zachytené aj tie roky, na ktoré sa mnohí nepamätajú, ba mnohí nevedia o nich celkom nič. Vy, futbalisti, ktorí obliekate dres sučianskeho Tatranu, urobte všetko preto, aby ste šíрили dobré meno futbalového oddielu a našich Sučian.

Jaroslav Makovník, foto: archív klubu

Družstvo dorastencov v súčasnosti

Po príhovoroch starosta odovzdal ocenenie majsterke sveta Dominike Muškovej (v strede)

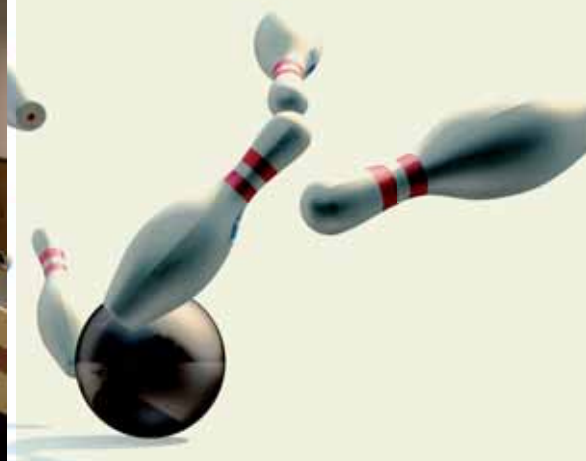

Po otvorení kolkárne hráči Tatranu Sučany testujú nové dráhy

Máme kolkáreň na svetovej úrovni

Sučianska zrekonštruovaná kolkáreň so svetovými parametrami sa 8. júla dočkala svojho oficiálneho otvorenia. Vo vynovených priestoroch sa tak stretla široká kolkárska obec na čele s hráčmi Tatranu Sučany, ďalej vedúci družstiev medzipodnikového turnaja, predstavitelia obecného úradu, či zástupca krajského kolkárskeho zväzu, ako aj zástupca kolkárskeho klubu Lokomotíva Vrútky. Miestny katolícky a evanjelický farár s manželkou prišli novej kolkárni dokonca požeňať, aby všetci hráči mali vždy „šťastnú ruku“. Úspech dosiahla aj mladá kolkárka sučianskeho klubu Tatran Sučany, ktorej starosta pri tejto príležitosti odovzdal pamätné ocenenie za skvelú reprezentáciu a získanie titulu majsterky sveta 2011 v kolkoch v družstve dorastencov. Starosta obce Jozef Petráš, prestrihnutím stuhu a prvým oficiálnym hodom na dráhe, slávnostne otvoril tieto nové priestory. Počas niekoľkomesačnej prestavby bola na kolkárni osadená napríklad najmodernejšia technológia ovládania vstavačov, elektronické zobrazovanie výkonov, laminátové dráhy najvyššej kvality a taktiež aj celkový interiér dostal príťažlivejší vzhľad. Celá rekonštrukcia stála viac ako 70-tisíc eur a bola financovaná z rozpočtu obce, ako aj z členských a sponzorských príspevkov, či zo zbierky členov klubu. Hlavným dôvodom renovácie bolo kolkárske pravidlo, že najvyššie súťaže krajín združených svetovou federáciou NBC, sa môžu hrať len na dráhach vyrobených certifikovanými výrobcami. Keďže dráhy na sučianskej kolkárni doteraz pochádzali z 80-tych rokov, hráči Tatranu Sučany by sa tak nemohli zúčastniť najvyššej súťaže ani ligy majstrov. Na nových dráhach teda bude hrať extraligové zápasy tím mužov a jeho prvoligová rezerva, taktiež dorastenecké družstvo a po niekoľkoročnej pauze nastúpia do kolkárskych zápasov aj ženy.

text a foto: Andrea Dudráková

Chovateľská stanica psov v Sučanoch má samých šampiónov

V obci Sučany sa neďaleko železničnej stanice smerom na Vrútockú cestu, nachádza Chovateľská stanica Econ, o ktorej nevedia dokonca ani mnohí miestni. Vybrali sme sa preto na návštevu k sympatickým manželom Čepákovcom, ktorí tu chovajú plemeno Estrelského pastierskeho psa, aby sme sa o nich dozvedeli niečo bližšie. Už pri bráne nás vítajú dvaja zo šiestich „estrelákov“ a hlasným štekotom oznamujú domácom, že idú hostia. Nasleduje krátke zoznámenie oňuchaním a Miroslav Čepák s manželkou Gabrielou nám môžu predstaviť svoju chovateľskú stanicu s ich štvornohými miláčikmi, z ktorých už každý vyhral titul šampión. Táto stanica bola oficiálne zaregistrovaná v roku 2001, keď po jej dvore behali ešte dva Bernské salašnícke psy. V roku 2004 k nim pribudla sučka Ajuda z plemena Estrelských pastierskych psov, ktorá bola prvým psom tohto druhu na Slovensku. Zaujíma nás, ako sa Čepákovci k tomuto plemenu vlastne dostali. Svoje tvrdia, že to bola úplná náhoda, keď si v Čechách kúpili kynologický časopis, na ktorého titulnej strane bol odfotený práve takýto pes a zapáčil sa im natoľko, že si onedlho zaobstarali už spomínanú Ajudu. „Estrelský pastiersky pes je veľmi učenlivý, dokáže samostatne rozhodovať, vyhodnotiť situáciu a k tomu sa adekvátne zachovať. Nebude bezcieľne behať za aportom, pokiaľ sám nebude chcieť“, tvrdí manželka Gabriela a Miroslav ju vzápätí dopĺňa: „toto plemeno je v prvom rade strážne a nie služobné, takže sa moc nedá cvičiť na nejaké zadržanie páchatela alebo podobne. Majú to geneticky dané

a vedia, čo majú robiť. Tento pes je pôvodom z Portugalska a slúži najmä na ochranu stáda“. Keďže Čepákovci so svojimi psami v priemere raz mesačne absolvujú rôzne výstavy a súťaže, je potrebné, aby boli navyknuté na špecifické povely a úkony. Musia si nechať prezrieť zuby a semenníky od rozhodcu, ukázať sa plynulo v pohybe a byť odolní voči ruchu či množstvu ľudí a iných psov pohromade. Zúčastnili sa už mnohých výstav počnúc od klubových až po svetové šampionáty. Každý pes z tejto chovateľskej stanice už získal titul šampión, piati z nich sa môžu popýšiť titulom medzinárodný šampión. Okrem ďalších významných úspechov európskych i svetových rozmerov, získali manželia Čepákovci a ich „estreláci“ prvé miesto v kategórii chovateľskej skupiny na nedávnej národnej výstave v Nitre. Sučka Alizé sa začiatkom júla stala svetovým víťazom v rámci plemena na svetovej výstave psov v Paríži. Trofej a medailu má táto stanica niekoľko desiatok, presný počet už nevedia ani Miroslav s Gabrielou. „Raz získam so psami na výstave úspech ja, inokedy manželka. Treba vystihnúť ich náladu, lebo už sa stalo, že naša sučka nechcela na súťaži bežať s manželkou, tak sme sa vymenili. Musíme byť pripravení na všetko“, spomína Miroslav Čepák. Keď sa opýtame, ako majú podelenú starostlivosť o šiestich psov, dostávame jednoznačnú odpoveď, že všetko robia spoločne. Dvakrát denne dostávajú granule a potom ich na etapy púšťajú vyvenčiť na dvor, aby medzi nimi nevznikol konflikt, keďže sú cez noc zavreté v kotercoch. Dokonca majú zfoto-

Čepákovci a ich štvornohí miláčikovia

venú vlastnú vyhrievanú pôrodnicu pre svoje sučky, lebo prvorodičkám treba trošku pomôcť, aj keď inštinktívne vedia čo robiť. V prvom vrhu mali 9 šteniatok a minulý rok, v druhom, 7. „Denne sledujeme váhu šteňata, prikrmujeme ich a prebúdzame žuvací reflex, aby sa skôr naučili samé jesť, varíme im kašičky, mlieka pre kojace suky, no skrátka starostlivosť ako o malé deti“, smejú sa Čepákovci. Čo sa týka ich vízií do budúcnosti, tak by radi aj naďalej robili osvetu estrelskému pastierskemu psovi, ktorého predtým na Slovensku nikto nepoznal. Rozširovať chov ani venovať sa inému plemenu zatiaľ neplánujú, avšak nikto nevie, čo im budúcnosť priniesie. Ich doteraz nesplneným snom je navštíviť Portugalsko, kde je estrelský pastiersky pes národným plemenom.

Andrea Dudráková, foto: Anton Matula a archív Čepákovcov

Krásne prázdniny pre deti zo sociálne slabších rodín

Osem detí zo sociálne slabších rodín z obce Sučany sa začiatkom júla zdarma zúčastnilo týždenného pobytu v tábore na Zvolenskej priehrade. Tento pobyt pre 150 detí z rôznych miest a obcí zabezpečilo občianske združenie Štvorlístok deťom, na čele s hlavným vedúcim tábora Patrikom Hermanom z televízie Markíza. Bývalý zvolenský primátor, dnes banskobystrický župan Vladimír Maňka, spolu s Patrikom Hermanom organizujú letné tábory v rekreačnom zariadení pre deti zo sociálne odkázaných rodín, sirotu, polosirotu a týrané deti už niekoľko rokov. Referentke sociálneho úseku Obecného úradu v Sučanoch, Ing. Marte Bobčkovéj, sa podarilo dohodnúť spoluprácu s týmto združením a tak osem malých šťastlivcov z našej obce mohlo zažiť bezstarostné chvíle v rekreač-

nom zariadení na priehrade Môťová. Každoročne sa takto splní sen 150 deťom z najchudobnejších rodín, deťom, ktoré prišli o jedného či oboch svojich rodičov, deťom, ktoré sú týrané či boli vystavené ťažkým a tragickým situáciám. Vďaka tomuto peknému projektu prežili aspoň niekoľko dní v dobrej nálade a bez starostí. Program mali deti naozaj pestrý, takže o zážitky a nové priateľstvá rozhodne nebola núdza. V kasárňach si skúšali vojenskú techniku, záchranári ich učili poskytovať prvú pomoc a dokonca ich previezli po priehrade na motorových člnoch, no a mestskí policajti demonštrovali napríklad zadržanie páchatela. Obľúbenou časťou programu boli aj veselé hry a najmä šantenie v bazéne počas horúcich dní.

-red-, foto: archív tábora

Patrika Hermana deti viackrát hodili do bazéna

Všetci účastníci druhého turnusu

